

Pályamű

A 251/2022. (VI. 23.) OBHE számú határozattal a Debreceni Ítéltábla büntető kollégiumvezetői tisztségének betöltésére kiírt pályázathoz.

Dr. Elek Balázs

„A nemzet törvényhozása a bírót egy magas piedesztára emelte. A törvénynek rendelkezésein átcsilamlík a nemzet parancsa: tisztelet a bírónak. A bíró felett nem áll semmi más hatalom. Az igazság kimondása van reá bízva, de ne feledjük soha, hogy az igazság nagyon kényes. Minden földi indulat meghomályosítja. Az Isten irgalmassága kell, hogy a bírói ítéletben megnyilatkozzék.”
Erdélyi Sándor igazságügyi miniszter beszéde a Debreceni Ítéltábla épületének átadásán rendezett díszülésen, 1897. január 03. napján

A Debreceni Ítéltábla büntető ügyszakos kollégiumvezetői tisztségének betöltésére kiírt pályázatnak a pályázati kiírás szerint tartalmaznia kell a büntető kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveket, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Figyelemmel arra, hogy 2016 októberétől betöltöm a Debreceni Ítéltábla büntető ügyszakos kollégiumvezetői tisztségét, ezen pályamű nyilvánvalóan visszautal azokra az eredményekre, amelyeket a jövőben is követendőnek tartok. A terveim ütemezése ennek megfelelően alapvetően folyamatos és nem választom szét a rövid és hosszútávú terveket, hiszen a megkezdett munkát szeretném ezután is folytatni.

Céлом továbbra is a büntető kollégium munkájában a professzionalitás, időszerűség, hatékonyság, takarékoság és a megalapozott, kimagasló szakmai színvonalú ítélkezés fenntartása és erősítése.

Céлом a bírói munkában, a kollégium munkájában a telekommunikációs eszközök használatának további erősítése és fenntartása.

Céлом az ítélkezés szakmai színvonalának további emelése, ennek érdekében a legfontosabb hazai és európai uniós joganyag folyamatos elemzése, megismertetése és átbeszélése szakmai tanácskozásokon, képzéseken az ítélőtáblai büntető ügyszakos kollégákkal..

Jogsabályi rendelkezések, normatív keretek

A kollégiumvezető feladatait a jogszabályok egyértelműen meghatározzák. A legalapvetőbb rendelkezéseket az Alaptörvény 25-28. Cikkei tartalmazzák.

A bíróságokra a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) határoz meg szabályokat.

Az ítélőtáblai kollégium testületéről a Bsz. 154. §-a, kollégium feladatáról a Bsz. 155. §-a, míg a kollégiumvezető feladatairól a Bsz. 124. §-a rendelkezik. A kollégiumvezetőnek figyelemmel kell lenni az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által meghatározott stratégiai célokra, az OBH szabályzatokban foglaltakra, a Debreceni Ítéltábla szervezeti és működési szabályzatából eredő feladat és felelősségi körökre, valamint a Debreceni Ítéltábla Elnöke által megfogalmazott közép- és hosszútávú tervekre is.

A kollégiumvezető így részben szakmai, részben igazgatási tevékenységet is el kell, hogy lásson. A két feladatkört nem lehet különválasztani, hiszen egyes döntéseknek lehetnek szakmai és igazgatási relevanciái is. Mindez jelzi a kollégiumvezető azon egyik legfőbb kötelezettségét, hogy munkája során szoros együttműködésben kell dolgoznia az ítélőtábla elnökével, mint a helyi szintű legfőbb igazgatási vezetővel, az OBH Elnökével, a régióba tartozó kollégiumvezetőkkel, valamint a büntető kollégium tagjaival.

Ítélezés időszerűsége és megalapozottsága (az időszerűség javítása)

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke által megfogalmazott bírósági szervezeti stratégiai cél, valamint a Debreceni Ítéltábla Elnöke által megfogalmazott közép- és hosszútávú tervek között egyaránt szerepel, hogy a bíróságok, így a Debreceni Ítéltábla alkotmányos kötelezettségét időszerű ítélezéssel teljesítse. Mindez következik a jelenleg hatályos büntetőeljárásról szóló törvény szabályaiból is.

A kollégiumvezető feladata, hogy munkájával elősegítse azt, hogy az ítélezésben független bírók magas színvonalon, azonban időszerűen ítéljezenek, és a munkájuk hatékonyságát is javítsa.

A Debreceni Ítéltábla büntető kollégiumának kollégiumvezetői elképzelései kapcsán a kiindulópontot a kollégium jelenlegi ítélezési helyzete adja, amelyhez érdemes áttekinteni a legfontosabb statisztikai mutatókat.

Debreceni Ítéltábla - Büntető ügyek eloszlása pertartam szerint 2019-2022.08.17.									
	Befejezett összes 2019-2022.08.17.					Folyamatban maradt ügyek 2022.08.17-én			
I. tanács	peres		nemperes		I. tanács	peres		nemperes	
0 - 3 hó	172	72,0%	650	98,3%	0 - 3 hó	17	68,0%	23	100,0%
3 - 6 hó	60	25,1%	7	1,1%	3 - 6 hó	7	28,0%	0	0,0%
6 - 12 hó	5	2,1%	3	0,5%	6 - 12 hó	1	4,0%	0	0,0%
1 - 2 év	2	0,8%	1	0,2%	1 - 2 év	0	0,0%	0	0,0%
Összesen	239	100%	661	100%	Összesen	25	100%	23	100%
II. tanács	peres		nemperes		II. tanács	peres		nemperes	
0 - 3 hó	140	61,4%	680	98,7%	0 - 3 hó	19	95,0%	29	100,0%
3 - 6 hó	71	31,1%	6	0,9%	3 - 6 hó	1	5,0%	0	0,0%

6 - 12 hó	17	7,5%	2	0,3%	6 - 12 hó	0	0,0%	0	0,0%
1 - 2 év	0	0,0%	1	0,1%	1 - 2 év	0	0,0%	0	0,0%
Összesen	228	100%	689	100%	Összesen	20	100%	29	100%
III. tanács	peres		nemperes		III. tanács	peres		nemperes	
0 - 3 hó	20	37,7%	185	95,9%	0 - 3 hó	16	100,0%	29	93,5%
3 - 6 hó	18	34,0%	5	2,6%	3 - 6 hó	0	0,0%	2	6,5%
6 - 12 hó	14	26,4%	3	1,6%	6 - 12 hó	0	0,0%	0	0,0%
1 - 2 év	1	1,9%	0	0,0%	1 - 2 év	0	0,0%	0	0,0%
Összesen	53	100%	193	100%	Összesen	16	100%	31	100%
IV. tanács	peres		nemperes		IV. tanács	peres		nemperes	
0 - 3 hó	75	65,2%	402	96,4%	0 - 3 hó	0		0	
3 - 6 hó	31	27,0%	15	3,6%	3 - 6 hó	0		0	
6 - 12 hó	8	7,0%	0	0,0%	6 - 12 hó	0		0	
1 - 2 év	1	0,9%	0	0,0%	1 - 2 év	0		0	
Összesen	115	100%	417	100%	Összesen	0	100%	0	100%

A táblázatból kitűnik, hogy a Debreceni Ítéltáblán időszerű ítélezés van, elhúzódó ügyek az ügyforgalmi adatokat nem terhelik. Ezen eredmények megtartását a jövőben is céloznak tekintem.

A Debreceni Ítéltáblán büntető ügyszakban a peres érkezés a pandémiás helyzet miatti ingadozást leszámítva folyamatos volt az elmúlt években, megítélésem szerint nagyobb visszaeséssel nem lehet számolnunk a jövőbeni terveim felvázolásakor sem.

Debreceni Ítéltábla Büntető Kollégiumának peres ügyforgalmi adatai

Peres ügyek	Előző évről folyamatban volt	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt	Ebből 2 évben túliai	
					db	%
2017.	29	136	118	47	0	0
2018.	47	164	152	59	0	0
2019.	59	117	149	27	0	0
2020.	27	91	95	23	0	0
2021.	23	161	137	47	0	0
2022.08.17 -ig	47	116	110	53	0	0

Az ügyforgalmi adatok egyben jól szemléltetik a Debreceni Ítéltábla büntető kollégiumának azon erősségét, hogy sem a másod- és harmadfokú sem a perenkívüli ítélkezésben jelentős ügyhátralék nincs, az ítélkezés időszerű és viszonylag kevés az olyan ügy, amely egy éven túlra elhúzódik.

Ennek érdekében korábban is folyamatosan végeztem kollégiumvezetői vizsgálatokat a 6 hónapot meghaladó pertartamú ügyekben annak megállapítása végett, hogy mi volt az oka az ügyek 6 hónapon túli 'elhúzódásának', és szükséges-e bármilyen intézkedést tenni annak érdekében, hogy a jövőben a hasonló pertartamú ügyek száma csökkenjen. [Ilyen átfogó vizsgálati anyag készült 2021.El.IV.A.1/4 számon a 2020. évben befejezett peres ügyekről, 2022.El.I.E.29. számon a 2021. évben befejezett peres ügyekről, de esetenként a folyamatban lévő peres ügyeket is vizsgáltam az esetleges hibák kiszűrése végett: 2022.El.IV.B.1.]

Ezen ellenőrzésekkel a jövőben is az a célom, hogy feltárjam (és a jövőre nézve megelőzzem) minden ügyben az okait annak, ha egy ügynek az átlagos pertartamhoz képest hosszabb legyen az elintézési ideje.

A korábbi kollégiumvezetői pályázatomban megfogalmazott azon cél, hogy az egy éven túli ügyek számát tovább csökkentsük, megvalósult. Jelenlegi pályázatomban az elmúlt évek igen kedvező eredményeinek fenntartása a reálisan megfogalmazható cél.

A következő táblázat a Debreceni Ítéltábla aktuális (ítélkezési szünet végi) helyzetét mutatja:

Debreceni Ítéltábla - Folyamatban lévő ügyek 2022.08.17. állapot szerint		Folyamatban összesen :	Folyamatban lévő ügyek pertartama		
			0-3 hónap között	3-6 hónap között	6-12 hónap között
Bf. I. tanács	peres	22	14	7	1
	Bhar.	3	3		
	nemperes	23	23		
Bf. II. tanács	peres	17	16	1	
	Bhar.	3	3		
	nemperes	29	29		
Bf. III. tanács	peres	14	14		
	Bhar.	4	2	2	
	nemperes	29	29		
Bf. peres összesen:		53	44	8	1
Bhar összesen:		10	8	2	0
Bf.nemperes összesen :		81	81	0	0
Bf. Fellebb. Összesen :		144	133	10	1

A táblázatból kitűnik, hogy továbbra is időszerű az ítélezés, az ügyek 'korösszetétele' igen kedvezőnek mondható. Ezen eredmény azonban eddig is és jövőben is összetett és összehangolt igazgatási és ítélezési munkát követel a kollégiumvezető mellett az eljáró tanácselnököktől és előadó bíróktól is.

Az időszerűséget veszélyeztető tényező lehet a járványügyi helyzet, amiben azonban 2020-2021 és 2022 években komoly tapasztalatokat szereztünk. Ehhez kapcsolódóan azonban vannak olyan tapasztalatok, amelyeket a jövőben is érdemes fenntartani. Ezt a célt szolgálta a távmeghallgatással kapcsolatos vizsgálat, ami éppen a költséghatékonyság és az időszerűség biztosítása végett is igyekezett feltárni a tanácsok eltérő gyakorlatát a televideo-rendszer használatában. [2022. El.IV.B.2. A Debreceni Ítéltáblán 2021. 05. 01 és 2022. 05. 31. napja között folyamatban volt büntető ügyekben alkalmazott távmeghallgatás vizsgálata.] A vizsgálati jelentésemben rámutattam arra, hogy a Be. 122. § (3) bekezdés b/ pontja alapján, ha a

telekommunikációs eszköz használatának technikai feltételei fennállnak, a bíróság csak különösen indokolt esetben mellőzheti a telekommunikációs eszköz használatát a foga lévő terhelt jelenlétét igénylő eljárás cselekmény esetén. A távmeghallgatásról történő döntés az eljáró tanács döntési kompetenciájába tartozik. A büntető peres ügyek intézésre OBH Elnöki ajánlás nincsen. A 6/2015. (X.5.) OBH Elnöki ajánlás a civilisztikai eljárásokra ad iránymutatást. Javasoltam azonban a Debreceni Ítéltábla valamennyi tanácsában megfontolni a távmeghallgatások bátrabb alkalmazását, amit költségkímélet és járványügyi megfontolások is indokolnak, különös tekintettel arra, hogy a telekommunikációs eszköz alkalmazása esetén a terhelti hozzátartozói érdeklődés is lényegesen kisebb, így a rendfenntartás és a bíróság rendjének biztosítása is lényegesen egyszerűbb. A távmeghallgatás mellett szólnak járványügyi és költségtakarékossági érvek is. Az alkalmazhatósághoz a szakmai szempontokat tanácselnöki értekezleten is megvitattuk, például az elkülönítés lehetőségének általános feltételeit. Mindez várhatóan a jövőben is folyamatos vezetési, szervezési feladatot fog jelenteni.

Ugyancsak veszélyeztetheti az időszerűséget a megváltozott eljárási szabályok, amelyek a másodfokú tanácsok feladatává teszik a részleges megalapozatlanság kiküszöbölését akár bizonyítás felvételével is. A bizonyítás felvétele azonban szükségszerűen idő és költségigényes feladat, ami azonban nem lehet ok annak öncélú mellőzésére. A megalapozott ítélkezés biztosítása a Debreceni Ítéltábla illetékességi területén így olyan feladat, ami mutatja, hogy a kollégiumvezetői feladatok messze túlmutatnak az ítélőtáblai bírók tevékenységének szakmai koordinálásán, hiszen a régió törvényszékeinek büntető kollégiumvezetői mellett a bírókkal való közvetlen szakmai kapcsolat, az oktatás vagy akár a tanácselnöki feljegyzések elkészítésének megfelelő gyakorlatának kialakításán is mutatja a feladat komplex jellegét.

Mindez azt is jelenti, hogy az ítélőtábla másodfokú ítélkezésében a hatályon kívül helyezéssel befejezett ügyek száma szinte elhanyagolhatóvá vált az elmúlt években.

Az időszerű és hatékony ítélkezés fenntartásának az egyik kulcsa azonban hosszú távon az, hogy az egyes tanácsok között folyamatosan törekedni kell az aránytalan terhelés elkerülésére, ugyanis egy-egy nagy, illetve monstre ügy a munka arányosságát bármikor felboríthatja. A kiegyensúlyozott munkahelyi légkörnek is az egyik feltétele, hogy az egyes bírák munkájában és tanácsok leterheltségében feltűnő aránytalanságok ne legyenek.

A kollégiumvezetői munkám része volt eddig is a bírói ügyteher vizsgálata, ami az ügyelosztási rend optimális kialakítása mellett a tanácselnökökre is feladatot hárít. Ilyen vizsgálat volt 2022. évben a 2022.El.IV.B.3 számú vizsgálati anyag a 2022.01.01 és 2022.07.31 napja között befejezett ügyekben végzett előadói és tanácselnöki munka statisztikai alapú felméréséről. Ezen vizsgálatnak is elsődleges oka az volt, hogy a Debreceni Ítéltáblán változó létszámmal és így szükségszerűen változó tanács számmal és összetétellel kell biztosítani a folyamatos és időszerű ítélkezést. Kollégiumvezetőként mindig igyekeztem ott bekapcsolódni és támogatni az ítélkezést, ahol arra a legnagyobb szükség mutatkozott.

Ezen vizsgálati anyaghoz kapcsolódó kimutatások jól tükrözik, hogy peres ügyekben a tanácselnöki munkavégzés mellett éppen a naprakész ítélkezés biztosítása érdekében heti rendszerességgel előadói munkát is végeztem Dr. Gömöri Olivér tanácselnök úr tanácsában. Az aktív részvételem az ítélkezésben természetesen újabb kinevezésemet követően is folyamatosan folytatni kívánom.

Az ítélkezés szakmai színvonalának fenntartása

Korábbi kollégiumvezetői pályázatomban megfogalmazott célkitűzés volt, hogy az ítélőtábla régiójában az egységes joggyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kísérem az ítélőtábla és a törvényszék tanácsainak ítélkező tevékenységét, és a Kúriáról visszaérkezett harmadfokú és felülvizsgálati eljárásban hozott határozatokat is.

Mіндеzt oly módon oldottam meg, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott és harmadfokú határozatait minden évben megvizsgáltam abból a szempontból, hogy milyen általánosítható tapasztalatok vannak a régió bírói irányába. (Ezen munkában minden évben nagy segítségemre volt Dr. Gömöri Olivér tanácselnök úr.) A járványügyi helyzet előtt rendszeresen tartottunk olyan kibővített kollégiumi üléseket minden év decemberében, ahol a kollégium tagjain kívül a törvényszékek másodfokú tanácsai és elsőfokon ítélkező bírói is részt vettek. Ezen szakmai tanácskozások kiemelt napirendje volt minden évben ezen vizsgálati anyag ismertetése és megvitatása, hiszen ezen ügyekben az első fokon eljáró bírók és az őket felülbíráló ítélőtáblai tanácsok munkájáról ad szakmai véleményt a Kúria mint legfőbb ítélkezési fórum.

A Debreceni ítélőtábla felülvizsgált határozatai tanácsonként												
Büntető tanácsok	2019.						2020.					
	Összesen	hat. fenntartva	megváltoztatva	elutasítva	hat.kív.h.ely.	egyéb	Összesen	hat. fenntartva	megváltoztatva	elutasítva	hat.kív.hely.	egyéb
Bf. I.	8	1	-	7	-	-	8	3	-	5	-	-
Bf. II.	12	4	1	7	-	-	9	2	-	7	-	-
Bf. III.	7	3	-	4	-	-	12	3	-	9	-	-
Bf. IV.	8	-	-	8	-	-	18	3	1	14	-	-
Összesen :	35	8	1	26	0	0	47	11	1	35	-	-
Büntető tanácsok	2021.						2022.08.17-ig					
	Összesen	hat. fenntartva	megváltoztatva	elutasítva	hat.kív.Hely.	egyéb	Összesen	hat. fenntartva	megváltoztatva	elutasítva	hat.kív.hely.	egyéb
Bf I.	6	2	-	4	-	-	11	-	1	10	-	-
Bf II.	9	1	-	8	-	-	8	4	-	4	-	-
Bf III.	5	3	-	2	-	-	2	1	-	1	-	-
Bf IV.	12	2	-	10	-	-	3	-	-	3	-	-
Összesen :	32	8	0	24	0	0	24	6	1	18	0	0

A táblázatból kitűnik, hogy csak rendkívül kis számban változtatja meg a Kúria felülvizsgálati eljárásokban az ítélőtábla határozatait, és az elmúlt négy évben hatályon kívül helyezésre nem is került sor ilyen eljárásban.

Az ítélőtábla által elsőfokon hozott határozatok elleni fellebbezések kúriai elbírálása (mint a perújítások megengedhetősége és a kényszerintézkedések körében hozott határozatok) is azt mutatja, hogy magas szakmai színvonalon történik az ítélkezés a Debreceni Ítélőtáblán.

A Debreceni Ítélőtábla illetékességi területén működő törvényszékekről érkező ügyekben jól kialakult rendszerben működik a tanácselnöki feljegyzések rendszere. Az ítélőtábla tanácselnökeivel történt egyeztetések nyomán azonban arra jutottunk, hogy ezen feljegyzések számát indokolt tovább növelni, hiszen mára valamennyi törvényszéken működik az ezt biztosító elektronikus felület, és ezen feljegyzésekre nagyban tudnak bíróvizsgálatok is támaszkodni. További feladat ezen feljegyzések általánosítható tapasztalatainak alaposabb összegzése és azok megismertetési és átbeszélési protokolljának kialakítása az érintett bírókkal.

Távmeghallgatás, tárgyalótermi kép- és hangrögzítés, televideo-rendszer alkalmazása a bírói munkában

A bíróság szervezet tevékenységéhez felhasználható korszerű adatátviteli és adatrögzítő eszközök felhasználásának kiemelt szerepe van.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alapján az eljárási cselekményen a jelenlét telekommunikációs eszköz útján is biztosítható. A telekommunikációs eszközök használatát a járványügyi ítélkezéshez kapcsolódó átmeneti szabályok is kibővítették, amely szabályok részben a veszélyhelyzet megszüntetésével is hatályban maradtak.

A telekommunikációs eszközök használatának kiterjesztése az időszerűsége és a költségkímélésre nézve is pozitív eredményekkel jár. Az ítélőtábla büntető kollégiumvezetőjének a jövőben is kiemelt feladata, hogy az új törvény haladó szellemű szabályai ténylegesen is alkalmazásra kerüljenek.

A Debreceni Ítélőtábla büntető kollégiumának feladata a régió egységes és megalapozott ítélkezési tevékenységének a kialakítása és fenntartása. Ennek során a törvényszékek büntető kollégium vezetőivel együttműködve érdemes a kialakult szorosabb kapcsolatot fenntartani az ítélőtábla és a törvényszékek között. Az ítélőtáblát szakmai súlya és elismertsége továbbra is alkalmassá teszi olyan fórumok, tanácskozások megszervezésére, amelyek a járásbírói szinten felbukkanó problémák megvitatására és megválaszolására is alkalmasak lehetnek.

Természetesen továbbra is mellőzhetetlen a Kúriával és a többi ítélőtáblával történő folyamatos együttműködés.

Ebben a körben tesztek említést arról, hogy az elmúlt kollégiumvezetési ciklus alatt a kollégium ügyrendjében kialakításra került az online kollégiumi ülések tartásának lehetősége egyúttal biztosítva az anonim szavazást is, így sokkal gyorsabban, a kollégium tagjainak egyéb munkájára is figyelemmel lehet tanácskozásokat tartani. Mindez

különösen indokolt a törvényszéki kollégiumvezetőkre tekintettel, akiknek így nem kell több óras utazással számolni egy szakmai tanácskozás miatt. Bírósági szinten mindez természetesen idő és költségmegtakarítással jár.

Emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A Debreceni Ítéltábla illetékességi területéhez négy törvényszék tartozik. Ez a Debreceni Törvényszék, a Nyíregyházi Törvényszék, a Miskolci Törvényszék és az Egri Törvényszék. A Debreceni Ítéltáblán jelenleg három tanács látja el az ítélező tevékenységet a büntető kollégiumban. A Bf. I. tanács elnöke Dr. Háger Tamás, aki mellett két bíró ítélezik. A Bf. II. tanács tanácselnöke az ítéltábla jelenlegi kollégiumvezetője, aki mellett ítélező feladatot lát el az ítéltábla elnökhelyettese és további egy nagy tapasztalatú bíró kolléga. A Bf. III. tanács tanácselnöke Dr. Gömöri Olivér, aki mellett egy bíró kolléga és pillanatnyilag két kirendelt bíró látja el az ítélezési feladatokat 2022 október 01. napjáig. Az OBH Elnökének határozata nyomán lehetőség nyílik arra is, hogy a jövőben ezen tanácsnak is két állandó bíró tagja legyen.

A büntető tanácsok mellett három titkár is ellát feladatokat, elsősorban a büntető nemperes ügyekben határozattervezetek készítésével. A korábbiakban is kiemelet kollégiumvezetői feladatnak tekintetem a titkárok munkájának segítését és ellenőrzését, így személyre szóló vizsgálati anyag készült minden titkár munkájának értékeléséről, bemutatta az erősségeket és a hiányosságokat is. Mindezt a jövőben is folyamatos kollégiumvezetői feladatnak és célnak tekintem, hiszen a hatékony titkári munka megalapozottabbá teszi a büntető ítélezést, segíti a bírói létszámgazdálkodást és segíti a titkárok szakmai fejlődését is.

Az egyik legfontosabb kollégiumvezetői feladat a kiegyensúlyozott és harmonikus munkahelyi légkör megteremtése, amelyben a kollégiumvezető és az elnök, a kollégiumvezető és a többi tanácselnök, illetve valamennyi bíró között kölcsönös tiszteleten alapuló munkakapcsolatnak kell fennmaradnia. Kollégiumvezetői pályázatom elfogadása esetén mindennek fenntartását tekintem továbbra is az egyik legfőbb feladatommá. A jó hangulatú kollégium teremthet csak olyan inspiráló munkakörnyezetet, ami alkalmas a kölcsönös megértésen és tiszteleten alapuló szakmai konzultációkra.

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodáshoz kapcsolódik az igazságügyi alkalmazottak munkájának a folyamatos segítése. Az igazságügyi alkalmazottak munkateljesítményében előforduló minőségi és mennyiségi különbségek nem hátráltathatják az ítélező munka időszerűségét és hatékonyságát. Az igazságügyi alkalmazottak folyamatos képzésével, részvételükkel létrehozott tanácskozásokkal érdemes közösen átbeszélni a jogszabályok és szabályzatok változásait, egyben elősegíteni a hatékony és költségkímélő ügyviteli tapasztalatok egymással történő megosztását.

Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

A tárgyi és pénzügyi erőforrások megteremtése alapvetően nem az ítélőtábla büntető kollégiumvezetőjének a feladata.

A tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal történő gazdálkodást azonban költségkímélő joggyakorlat kialakításával is nagyban lehet segíteni. Alapvetés azonban, hogy az ezzel kapcsolatos ajánlások kidolgozásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy az ítélkezési munka, a döntés megalapozottsága, a bírói függetlenség nem költségvetési kérdés. Számos olyan bírói döntés van, amit költségvetési megfontolásból nem lehet irányítani vagy befolyásolni. Lehet viszont takarékoskodni szükségtelen kiadások mellőzésével és az ezzel kapcsolatos jó gyakorlatok megvitatásával és ajánlásával.

Bírósági integritás

A büntető kollégium integritása, az ítélkezéshez kapcsolódó igazgatási munka átláthatósága, annak kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége kapcsán meghatározó jelentőségű az Országos Bírósági Hivatal elnökének a 6/2016. (V.31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról, amely 2016. július 01. napjától hatályos.

A Debreceni Ítélőtábla Elnökének kapcsolódó intézkedése az „Elnöki intézkedés a tiltott ajándék kezeléséről” címet viseli.

Ezen szabályzatok annak biztosítására törekednek, hogy az integritást sértő magatartásokkal szemben egységes fellépés legyen, amely egyben áttekinthető, előre meghatározott és az integritássértéshez arányos következményt rendel.

Az integritással kapcsolatos teendők megbeszélésére azonban a szabályzat egységes értelmezése érdekében is fokozottan szükség van. Ezen tanácskozásokra érdemes meghívni a régió valamennyi bírósági szintjének a képviselőit.

A bírósági igazgatási munkának sajátos, ún. kettős elvárásnak kell megfelelnie, hiszen garantálni kell a szervezet integritását, ezzel együtt az átláthatóságát is, a függetlenséget, a szakmaiságot, a pártatlanságot, de mégis része kell, hogy legyen a felelősség és a számonkérhetőség is.

Az ítélkezési munka átláthatóságának egyik garanciája lehet a kollégiumon belül pontosan meghatározott ügyelosztási rend, amit folyamatosan felül kell vizsgálni, ha a büntető kollégiumban személyi változás történik. Mindez részben szakmai igazgatási kérdés is, hiszen a tanácsok személyi összetételét úgy kell kialakítani, hogy a legmagasabb szintű ítélkezés folyamatosan biztosítva legyen. Ennek ütemezése természetesen folyamatos.

Az integritási szabályzat végrehajtásával kapcsolatos intézkedések címzettje elsősorban az ítélőtábla elnöke (Integritási szabályzat 50. §), azonban a kollégiumvezető is köteles mindezt az ítélkezési munka átláthatóságának biztosításával, valamint vizsgálati, ellenőrzési jogkörének gyakorlásával elősegíteni.

Feladatok és tervek a képzések terén

A Debreceni Ítéltábla büntető kollégiumának továbbra is nagy szerepet kell vállalnia a szakmai képzések lebonyolításában, megszervezésében, a megvitatandó témakörök kiválasztásában, illetve az előadások megtartásában. Hatékony és jó megoldásnak tartom a központi felvétel készítését kiemelkedő szakmai tudással rendelkező bíró kollégák előadásairól. Ebben természetesen a kollégiumvezetőnek is kiemelt szerepe van, részben előadás tartásával, részben a bíró kollégák szakmai munkájának figyelemmel kísérésével, motiválásával és ajánlásával.

Szükséges rögzíteni, hogy a kollégiumi üléseken - ahol a legaktuálisabb joggyakorlattal összefüggő kérdések megvitatása zajlik -, érdemes törekedni arra, hogy azok még inkább összhangban álljanak a regionális szintű egyéb képzési és szakmai tanácskozásokkal. A kollégiumi üléseknek és a szakmai tanácskozásoknak is egyaránt célja ugyanis, hogy az ítélező munka ellátásához segítséget nyújtsanak és fórumot adjanak az eltérő jogi álláspontok ütköztetésére.

Figyelemmel arra, hogy az ítéltábla szakmai kollégiumainak kiemelt feladata van a képzési, oktatási feladatok ellátásában, az országos oktatási programokkal összhangban helyi és regionális szakmai rendezvényekre továbbra is nagy súlyt kell helyezni. Az oktatási tevékenység során nem hagyhatóak azonban figyelmen kívül azok a helyi felvetések sem, amelyek az alsófokú bíróságoktól érkeznek, ugyanis az első fokon felmerülő problémákat leginkább az első fokon eljáró bíró kollégák ismerhetik. A Debreceni Ítéltábla büntető kollégiumának tagjaként a képzési, oktatási tevékenységben már eddig is igyekeztem kivenni a részem. Az előadói, oktatási és tudományos tevékenységemet a szakmai önéletrajzom tartalmazza.

Azt gondolom, hogy a törvényszéki kollégiumvezetőkkel sikerült nagyon szoros kollegiális kapcsolatot kialakítani, de az ítéltáblai kollégiumvezetőkkel is folyamatos a szakmai együttműködés. Mindennek fenntartása folyamatos feladatot jelent a jövőben is, hiszen óhatatlanul változhat a kollégiumvezetői megbízással rendelkező kollégák személye. Fontos, hogy minél egységesebb legyen az ítélezés nem pusztán az ítéltábla illetékességi területén belül, hanem országos szinten, ahol végső esetben természetesen a Kúria jogegységessítő tevékenységét kell követni.

Debrecen, 2022. augusztus 22. napján

Dr. Elek Balázs
pályázó